

RBD 23 B, Girenjårga
Breverudmyra 24
9513 Alta
rbd23b@gmail.com

Alta 31.07.2014

Norges vassdrags- og energidirektorat
v/Henrik Langbråten
Pb. 5091, Majorstuen
0301 Oslo
nve@nve.no, hela@nve.no

HØRINGSUTTALELSE - KONSESJONSSØKNAD FOR STJERNEVATN KRAFTVERK

Det vises til mottatt høringsbrev med vedlagt konsesjonssøknad for bygging av Stjernevatn kraftverk.

Vi registrerer at konsesjonssøknaden er mangelfull hva gjelder vårt distrikt og våre rammebetingelser, så vi ønsker å starte med en presentasjon av vårt distrikt for at dere skal få et klarere bilde av bakgrunnen for vår høringsuttalelse.

Om vårt reinbeitedistrikt og eksisterende inngrep

Fritidsboliger og øvrig bebyggelse

Langs hele kystområdet fra Kviby til Lille Lerresfjord har det økt interesse for fritidsbebyggelse. Distriktet opplever stor pågang av søknader om dispensasjon fra kommunenes arealplaner. Dette gjelder først og fremst i kystområdene, og formålet er ofte fritidsboliger. Våre beitearealer er allerede knappe, og vi har ikke råd til å miste mer. Oppføring av fritidsboliger medfører ikke bare oppføring av et bygg, men økt menneske- og biltrafikkferdsel, som igjen medfører forstyrrelser for reinens beiter og unnvikelse. I tillegg opplever man mer irritasjon og jaging av rein langs kysten fra de som bor og har fritidsboliger innenfor distrikt. Mest sannsynligvis grunnet mye unødvendig negativ vinklinger av reindriften generelt i mediene de senere årene.

Sannsynligvis vil det også senere være ønske om å øke antall fritidsboliger og fortetting av området av kommunen. Dette er ikke ønskelig av distriktet grunnet økning i overnevnte forstyrrelser som dette igjen vil medføre.

I Nyvoll er det oppsatt konfliktdempende gjerder mellom reindrift og landbruk. Gjerdet er plassert utenfor landbruksområdene, og beslaglegger derfor større deler av våre beitearealer enn det som opprinnelig er avsatt til landbruk i henhold til vedtak i reguleringsplanen.

Veier og menneskelig aktiviteter

Distriktet har per i dag veien E6 som går over sennalandet, og som krysser distriktet på tvers. De senere årene, spesielt etter at utbygging av Melkøya kom i gang og med økning av turistnæringa til blant annet Nordkapp har man opplevd økt biltrafikk på E6. Økt biltrafikk har medført flere påkjørsler av rein og flere bilulykker. Store økonomiske tap blir årlig påført reinbeitedistriktet pga. reinpåkørsel. Veien har også medført bedre tilgang til utmarksferdsel. Okselva og Laudun er spesielt populært for bærplukkere, fiskere og rypegjegere. Området har mye myr og svært bra reinbeite også på nordsiden av veien. Mye menneskelig aktivitet og biltrafikk er et stressfaktor for reinen og man

opplever stadig at området nå kun brukes av oksereinen. Det kan tyde på at simler med kalv sjeldent benytter seg av disse områdene pga mye forstyrrelser.

Fylkesvei 883 fra Leirbotnvann til Lille Lerresfjord har også fått økt trafikk de senere årene pga økt fritidsbebyggelse. Her opplever man ikke like mye reinpåkørsel som på E6, men menneskelig aktivitet på sommeren med fiskere/turgåere og på høsten under jakta har økt. Dette medfører igjen forstyrrelser for beiteroen i de lavereliggende beiteområdene.

Veistrekningen fra Korsfjorden til Komagfjord RV 883 går fra lavt- til høyt terreng. Området er bratt og ulendt og med vei i tillegg gjør det vanskelig for reinen å krysse området. Her opplever veien som en unnvikelse og barriere for simler med kalv. På hver side av veien er det i tillegg bebyggelse i Korsfjorden og på Komagfjord, som skaper unnvikelse for simler som gjør at den sjeldent trekker ned til beiten på Korsnes. Med dette har Korsnes blitt et område som mest benyttes av oksereinen.

Stifjellveien medfører også mye mennesker til våre tidligere luftingsområder. Veien blir mye brukt av syklist, rypejegere og fiskere. Veien er pr. i dag innenfor distrikt 23A prøveprosjekt.

Kraftlinjer

Pr. i dag går det en kraftlinje som ble oppført på slutten av 1980-tallet tvers gjennom distriktet. Netlinja løper mellom 200 og 2000 m fra E6 delvis parallelt med E6 på dennes nordside.

Man opplever arealet langs denne som en unnvikelsessone for reinen. Når reinflokken begynner å trekke mot høstbeite (retning E6) ser man svært sjeldent rein som beiter under eller i nærheten av kraftlinja. I tillegg har man vanskeligheter med å få reinen til å krysse traseen under drivingsprosessen når man har vært og samla resterende flokken fra sommerbeite. Traseen for kraftlinja og arealet langs kraftlinja har medført distriktet merarbeid i form av ekstra kjøring og pressing av rein under drivingsprosessen og indirekte beitetap.

Statnett har også planlagt å bygge en 420 kV linje som skal gå fra Balsfjord til Hammerfest. Linja er planlagt å krysse distriktet på tvers og skal gå parallelt med eksisterende kraftlinje. Distriktet frykter at denne skal medføre enda større unnvikelsessone for reinen og ytterligere indirekte beitetap ettersom linja vil medføre mer støy enn eksisterende linje. Prosjektet er nå under behandling hos Olje- og energidepartementet.

Distrikt 23 A

På midten av 90-tallet iverksatte reindriftsforvaltningen et prøveprosjekt med å etablere eget distrikt for Mathis M. Gaup (4-Mathis) og hans sønner som gikk ut på å ta ifra oss over 1/3 del av sommer og høstbeite. Dette har medført meget store økologisk og økonomisk konsekvenser for oss. Se arealtap merket med 23 A i vedlagt kart.

Prosjektet medførte også et sperregjerde (oppført i 1997) som går mellom distriktet vårt og 23A fra Bigas til Skillefjorden. Gjerdet har medført stort inngrep i denne strekningen pga atv spor etter vedlikehold av gjerdet og ellers gjeting langs strekningen. Hele Skillefjorddalen som er en svært næringsrik dal for reinbeite er forringet og ødelagt av gjerdet, samt at reinens beitero forstyrres grunnet gjerdet og aktiviteter knyttet til denne. Prosjektet skulle være et prøveprosjekt over 10 år, men er fremdeles ikke avsluttet. Vårt reinbeitedistrikt, Alta kommune og Nyvoll bygdela gikk imot gjerdeprosjektet, men den ble likevel godkjent uten noen form for økonomisk kompensasjon for vårt reinbeitedistrikt. Det daværende merkegjerdet og slakteanlegget tilhørende vårt RBD gikk tapt som følge av dette, og hele driftsmønsteret våres måtte legges om. Distriktets driftsmønster pr. i dag er derfor som følge av dette inngrepet kun midlertidig. Prosjektet skulle tas opp til vurdering år 2007, men saken har kun blitt forskjøvet og trenert av reindriftsmyndighetene, og er fremdeles ikke behandlet. Distriktet ser svært alvorlig på saken da Mathis M. Gaup egentlig tilhører Jalgon og fordi

prosjektet kun har medført negative konsekvenser, dårligere beitegrunnlag for oss og dårligere hold av reinen.

I tillegg har vi ikke lenger mulighet å levere slaktedyr på høsten når det er hovedslaktesessong og når det normalt skal avvikles slaktning innen reindriften. Vi har kun anledning å levere slaktedyr først etter høstflyttinga og brunsten, når reinen er utmattet og er gått ned i vekt. Dette fører ytterligere økonomisk årlig tap for oss.

Gjerde til distrikt 22

På nordøst siden av sommerbeitet ved okselva har man i tillegg tapt beiteareal mot distrikt 22. Det er satt opp et gjerde av distrikt 22 som tar store deler av vårt reinbeite. Dette er arealer med myrområder og næringsrike plantevekst. Vårt distrikt arbeider med å få tilbake disse områdene, men har ikke foreløpig ikke kommet til enighet med distrikt 22. Se avmerket område i vedlagt kart.

Rovdyr

Vårt distrikt har i tillegg en stor mengde rovvilt, herunder gaupe, jerv og ørn. Deler av distriktet er i rovvilt sone A og befinner seg også innenfor nasjonalpark. Rovdyr medfører også til beiteforstyrrelse, jaging og utmattelse av dyr.

Inngrep og forstyrrelser i distriktet har hittil medført store tap av beitearealer, både i form av direkte og indirekte tap (arealtap som ikke er synlig). Man ønsker ikke flere inngrep i distriktet, ettersom man må sørge for å ha tilstrekkelig beitegrunnlag for et økologisk og økonomisk bærekraftig reintall. Ved eventuelle flere inngrep, må man ytterligere redusere reintallet noe som ikke vil være økonomisk bærekraftig for den enkelte reindriftsutøveren. Reindriften er svært arealkrevende næring som har behov for ulike type terreng slik at den kan bevege seg fra høyere liggende områder og beiter på lavere liggende terreng. Dette alt ettersom vær, temperatur og vindretninger varierer over sommer og høsthalvåret. Midt på sommeren, når det er mye varme og insekter vil den trekke seg til luftingsområder (høyere liggende fjellområder). Når det blir kjøligere igjen går den i lavere liggende beiter for å spise næringsrike planter. Skog, daler og kystsone foretrekkes mest av reinen pga gode vekstforhold av næringsrike planter. Skog og daler foretrekkes når det er kjøligere og spesielt om høsten, når reinen begynner å spise sopp. Sopp har mye næring, og med mye soppvekst klarer reinen å bygge på med fettreserver til vinteren.

Ved eventuell bygging av stjernevatn kraftverk vil det gå noe areal tapt, samt at det vil oppstå noe unntakssone rundt området. Man frykter også at menneskelig aktivitet vil øke i området grunnet drift og vedlikehold av anlegget, samt at et kraftverk kan vekke interesse for turgåere og fiskere som ønsker å ta seg en ekstra tur på høyere liggende områder for å se til anlegget. Dersom reinen ofte støter på mennesker på de samme områdene, vil det dannes en unntakssone rundt området og muligens vil dette arealet også bli et område hvor kun oksereinen vil oppholde seg. Etter mange års erfaring har man sett at våres reinflokk har svært lav tamhetsgrad sammenlignet med reinflokker som beiter i nærheten av større byer. Vi har også erfart at inngrep har medført til unntakssone og indirekte beitetap. Spesielt i forhold til hyttebebyggelse, områder med mye menneskelig aktivitet og eksisterende kraftlinje.

I tillegg sliter reindriften med reindriftsforvaltningens prosesser og uprofesjonelle saksbehandlinger, samt tilpasninger etter nye lover og forskrifter. Blant annet er det svært mange reindriftsutøvere som har stilt spørsmål til prosessen med bestemmelse av øvrste reintall utfra tilgjengelige arealer som er foretatt av reindriftsmyndigheten. Fastsettelse av øvre reintall skal i følge Landbruks- og matdepartementet reflektere bæreevnen i distriktet. Det har imidlertid vært stor uenighet i hele reindriftnæringen om fastsettelse av øvre reintall og hvordan dette tallet skal beregnes. Det diskuteres bl.a. om reindriftnæringen må sees på som en syklisk næring, der bæreevnen varierer fra år til år. Slik man ser i alle offentlige dokumenter, så kan det se ut til at øvrste bestemte reintall er beregnet ut fra sommerdistriktets arealer. Det kan se ut til at reindriftsmyndigheter ved

bestemmelse av reintall ikke har tatt hensyn til hvor mye areal man har tilgjengelig på vinter og sen høstbeite (de totale tilgjengelige beitearealene), noe som skaper igjen problemer for samtlige nabodistrikter der det er begrenset med vinterbeitearealer og hvor de har fått tillatelse å ha høyere reintall fordi arealer på sommerbeitet tilsier at dette er økologisk bærekraftig. Dette er svært bemerkelsesverdig ettersom reinen også beiter på vinter og høstbeiter og har behov for visse arealer på disse beiteområdene også. Av erfaring vet man også at vinterbeitene bestemmer mulig flokkstørrelse, mens sommerbeitene bestemmer produksjonen.

Man vet også at grensene på vinter og høstbeiter ikke er avklart og at det er mye uklarheter rundt beiterettigheter på disse områdene, noe som også tilsier at reindriftsforvaltningen umulig kan ha tatt vurdering utfra totale tilgjengelig beitearealer for den enkelte siida og/ eller distrikt.

Vårt distrikt har også stilt spørsmål til om det i arealberegningen er tatt hensyn til eksisterende inngrep og tapte reinbeiter samt vann og vassdrag. Vi har i tillegg stilt spørsmål til prøveprosjektet med det ny etablerte distrikt 23A med arealer tilhørende oss på 191 km² skal behandles og hvordan eventuell fremtidig situasjon for oss skal være. Disse spørsmålene har ikke reindriftsforvaltningen hittil kunnet svare på.

Før det nye distriktet ble etablert, hadde vårt distrikt 568 km² areal tilgjengelig på sommerbeitet. Vårt reintall var også på den tid både økonomisk og økologisk bærekraftig. Uttak av slaktedyr kunne foretas på høsten før brunsten, som ga svært gode slaktevekter og økonomisk lønnsomhet. Etter at arealene ble fratatt oss, var det ikke snakk om å tildele oss alternative beitearealer, gi nytt slakteanlegg eller krav om at vi måtte foreta en reduksjon av reintallet. Etter ett par år, har slaktevekter rast ned under de respektive normene og man har måttet redusere reintallet pga dette. Man har også fått krav om å redusere grunnet for lave slaktevekter, men har forventet dette noe frem til saken vedr. prøveprosjektet til distrikt 23A blir avklart.

Det antallet rein som er i distriktet per i dag er dimensjonert etter arealet på 568 km², ettersom man kun er på avvent i forhold til Reindriftsforvaltningens og Landbruks- og matdepartementets prøveprosjekt. Hele driftssystemet til vårt reinbeitedistrikt er kun et midlertid og uønskelig driftssystem.

På bakgrunn av overnevnte problemstillinger og mye usikkerhet knyttet til reindriftsforvaltningens behandling av våres distriktssaker, ønsker ikke reinbeitedistrikt 23 B at Stjernevatn kraftverk bygges. Dette på grunn av at det allerede er blitt påført svært store arealtap innenfor vårt reinbeitedistrikt og fordi driftsmønsteret er usikkert og kun er midlertidig. Man ser også at ved utarbeidelse av konsesjonssøknad av Finnmark kraft ikke har tatt hensyn til de utfordringene som vårt reinbeitedistrikt har per i dag og hvilke arealtap vårt reinbeitedistrikt har hatt de siste årene. Refererer til konsesjonssøknadens kap. ang. reindrift (s. 37-38):

«Stjernevatn kraftverk berører i hovedsakelig reinbeitedistrikt 23. Distriktet er delt i fire deler, hvor det er 23B Girenjarga siida som berøres av disse planene.

Gruppe 23B har fastsatt øvre reintall på 2600 dyr i 2003, og har et areal på 377 km². Reintallet i 2009/2010 var på 4709 dyr ifølge reindriftsforvaltningens ressursegenskap 2011. Det er kun Alta som er et større tettsted i dette distriktet. Ellers er det spredt bebyggelse langs kysten der det er stort sett nedlagt. Pga nedleggelse av gårdsbrukere, har det blitt frigjort arealer langs kysten for reindrifta. Samtidig har det blitt bygd en del hytter, som igjen har ført til økt menneskelige aktiviteter. Det direkte arealbeslaget (50-60 dekar= 0,05-0,06 km²) for stjernevatn prosjektet, er minimale i forhold til det arealet som reindrifta disponerer i distriktet. Frastøtingseffekt kan bli større enn dette, spesielt i byggeperioden, men bruken vil gradvis bli gjenopptatt. Finnmark kraft vurderer derfor den samlede belastningen til å være innenfor tålegrensen til reindrifta.»

Høringsuttalelse

Ut fra sitatet sies det at grunnet nedleggelse av gårdsbruk, har det blitt frigjort arealer langs kysten for reindrifta. Dette er ikke tilfelle ettersom nedlagte gårdsbruk som oftest brukes til fritidsboliger, og noen landbruksarealer søkes også omregulert til fritidsbolig formål. Eksempel på dette fremgår også i konsesjonssøknaden s.9 kap. 2.5 hvor det vises til et gammelt gårdsbruk som nå kun brukes til fritidsbolig.

Konsesjonssøknaden i forhold vårt reinbeitedistrikts situasjon er svært mangelfull. Man kan ikke ut fra slike mangelfulle opplysninger og redegjørelser ha forutsetning til å anslå at belastningen som tiltaket medfører er innenfor tålegrensen til reindrifta. Med dette stilles det spørsmål ved reindriftsfaglig kompetanse til Finnmark kraft.

Etter vår vurdering er det ikke rom for flere inngrep og arealtap. Det midlertidige driftsmønsteret, og de arealene som allerede er tapt uten noen form for økonomisk kompensasjoner er uholdbart. Disse har allerede medført svært store økonomiske og økologiske konsekvenser for vår reindrift og de enkelte reindriftsutøvere og siidaandelsinnehavere, som kun har reindrifta som næring og hovedinntekt. Tålegrensen for å bygge Stjernevatn kraftverk vurderes derfor ikke å være tilstede.

Reinbeitedistrikt 23B stiller også spørsmål ved samfunnsnyttene for smådistrikter og energibehovet for utbygging av stjernevatn kraftverk som Finnmark kraft begrunner dette med. I små distrikter hvor det allerede er fraflytting og lavt bebyggelsestall, burde behovet for en slik utbygging vurderes nøye. Spesielt når det allerede skal bygges en kraftlinje KV420 av Statnett innenfor samme distrikt som allerede har hatt svært stort areal- og økonomiske tap og forstyrrelser i driftsmønsteret. **I møte med Olje- og energi departementet ang. Statnetts KV420 linje, stilte også de spørsmål ved behov for bygging av Stjernevatn Kraftverk.**

FN's miljøprogram (UNEP) har anslått at i Nord Norge er mellom 26 og 35 prosent av reinbeitearealene i dag så sterkt forstyrret at muligheten for tradisjonell reindrift er kraftig redusert. Dersom inngrepene fortsetter i samme tempo, vil 80% av reinbeiteområdene være tapt om 40 år (UNEP 2001). Behovet for vern av reindriftens arealer er derfor stort. Derfor er det viktig å få fram helheten i vårt distriktets status og den totale belastningen distriktet har med hensyn på inngrep og forstyrrelser.

I søknaden om konsesjon for bygging av Stjernevatn kraftverk presenteres det 2 ulike utbyggingsalternativer, der det ene alternativet medfører bygging av kjerrevei til vannet.

Inngrepet som helhet

Etter gjennomgang av de allerede gjennomførte inngrepene innenfor reinbeitedistriktet, ser vi at vårt reinbeitedistrikt er meget sårbar for ytterligere inngrep. Ett inngrep i seg selv medfører nødvendigvis ikke store negative konsekvenser, men flere inngrep til sammen kan medføre store negative konsekvenser for reindriften som direkte og indirekte beitetap. Inngrepene medfører også som oftest menneskelig aktivitet til nye områder, som igjen kan medføre forstyrrelser og økt stress for reinens beitero og kan dermed føre til unntakssesjoner. En reinflokk bruker ulike områder i hele distriktet til ulike tider av året, og tiltak/inngrep et sted i distriktet kan få konsekvenser for drifta også i andre områder. Enkeltinngrep som isolert sett har liten betydning for næringen, kan i sum få store konsekvenser. Et inngrep feks i luftingsområdet kan gi stor negativ konsekvens dersom distriktet ikke har alternative områder som egner seg til lufting. Generelt vil tidligere inngrep i distriktet som medfører negative konsekvenser føre til at gjenstående områder øker i verdi.

Vi ser også at konsesjonssøknaden til Finnmark kraft er svært mangelfull i forhold til opplysninger om RBD 23 B situasjon og arealer, og vil med dette foreta en redegjørelse om distriktets totale situasjon i dette høringsbrevet.

Slik inngrepene er nå innenfor vårt reinbeitedistrikt, er de mest lokalisert på lavere liggende områder og myrområder, der hvor det er best vekstforhold for næringsrikeplanter. Dette medfører at simler som er spesielt var for inngrep og menneskelig aktiviteter unngår disse områdene. En reinflokk består av omlag 80-90 % av simler, som er den som er grunnlaget for produksjonen, er en slik situasjon svært uheldig. Når simla unnviker lavere liggende områder, vil dette automatisk gå utover dens hold, fettreserver, slaktevekt og kalveproduksjon. Høyere liggende områder brukes mest som luftingsområder. Sletter og områder rundt vann og myrer på høyere liggende områder er dermed de nest beste områdene for næringsrikt plantevekst på høyere liggende områder, slik Stjernevatn område er. Når simleflokken begynner å trekke seg mot kysten, er det området rundt Stjernevatn som benyttes inntil skogkanten. Noen simler som er litt tammere, kan også søke seg til bebygde daler.

Ved eventuell utbygging på stjernevatn kraftverk, ser man at utbyggingen vil komme på et høyere liggende område med gode beiteforhold, noe som ikke er ønskelig da dette vil flytte inngrep lengere inn på reinbeiteområder. I tillegg vil ny 420 KV linje komme par km unna som vil gå på tvers av reinbeitedistriktet.

Følgende betydelige inngrep befinner seg innenfor vårt reinbeitedistrikt pr. i dag.
(Se vedlagte kart med inntegnet oversikt over inngrep, vedlegg 1.)

Anleggsperioden

Vi forutsetter at vil være i perioden våre rein befinner seg i området, vår/sommer/høst. Vi regner også med at det i denne perioden vil det være stor trafikk i området, og da både med store anleggsmaskiner og omfattende helikopterbruk slik det skisseres i konsesjonssøknaden.

Etter vårt syn vil området med en stor randsone, muligens flere kilometer randsone, være tapt for beiting for våre dyr. Tiden anleggsarbeid vil foregå er kalvingsperiode og periode der simla har liten kalv og virker spesielt unnvikende til aktivitet. Som nevnt har vi en andels av ca 90% simler i vår flokk, og disse blir berørt av aktiviteten.

Tap av areal

Vi ønsker her å presisere at vi ser det som et todelt spørsmål om tap av areal. Et midlertidig tap av areal under og noen år etter anleggsperioden, og et permanent tap som følge av arealtap rundt Stjernevann og rørgatetraséen/kjerreveien.

Midlertidig beitetap

I anleggsperioden vil beiteitapet være enormt på grunn av trafikk og støy fra arbeidet. Det forskutteres at det skal revegeteres rundt rørgatetraséen/kjerreveien. Inngrepet vil gjøre området rundt det tidligere våtområdet tørrere, og revegetering vil også endre områdets vegetasjon og karakter for reinen. Revegetering tar tid, og i tillegg skal reinen venne seg til de endringene som skal gjøres i terrenget.

Permanent beitetap

Det permanente beitetapet er geografisk ikke så stort når en ser på kart og de foreslåtte tiltak. Likevel er det et faktum at dette er frodige beitearealer som enten blir gjort utilgjengelig for reinen, eller endret slik at de endrer karakter.

I tillegg til det synlige beitetapet som følge av anlegg og anleggs/kjerrevei, så åpner enhver ny ferdselsåre, om så bare en kjerrevei, for økt ferdsel ut i terrenget. Stjernevann er allerede i dag et attraktivt rekreasjonsområde, og med lettere tilgang til et slikt område, så vil ferdsel for allmenheten øke ut i terrenget. For oss er dette et permanent beitetap.

Ekspropriasjon

I søknaden søkes det også om samtykke til ekspropriasjon av manglende rettigheter dersom det ikke oppnås minnelig avtale mellom søker og rettighetshaver etter Oreigningslova §2, nr. 51. Dette begrunnes i at man ikke har lyktes i å komme til enighet med de berørte reinbeitedistriktene etter at dette ble forsøkt gjort våren 2012.

Hva gjelder ekspropriasjon har det ikke vært dialog mellom utbygger og vårt reinbeitedistrikt. Vårt reinbeitedistrikt tok kontakt og fikk til et nytt møte med Finnmark kraft 01.11.2012, og et referat ble skrevet etter dette møtet. I møtet ble det presisert at vårt reinbeitedistrikt i utgangspunktet ikke ønsker flere inngrep i distriktet og at «hovedalternativet» var å foretrekke dersom det skulle komme noe utbygging på Stjernevatn kraftverk, fordi dette vil medføre minst forringelser for reindrifta. Bygging av kjerrevei til vannet er ikke ønskelig, da dette kan medføre lettere tilgjengelighet for mennesker og syklistar til å bruke en næringsrik dal som igjen vil medføre større beiteforstyrrelse og muligens etter hvert unvikelsessone i området rundt Stjernevatn og dalen. Etter møtet orienterte vi siidaens medlemmer om Finnmark krafts planer, og ventet på at Finnmark kraft skulle ta kontakt igjen for en mulig avtale. Vi kan ikke se å ha mottatt noen flere henvendelser for en mulig avtale, og mener derfor at det ikke foreligger god nok grunn til godkjenning av ekspropriasjon. Etter vårt syn er det utbygger som må opprettholde dialog og presentere eventuell avtale for berørte reinbeitedistrikt, noe som i dette tilfellet ikke har skjedd. I konsesjonssøknaden fremgår det ikke noe om det siste møtet som ble gjennomført med RBD 23B.

Samtidig anses ikke dette minivannkraftverket å være samfunnsnyttig i forhold til mengden energi tiltaket vil gi sammenlignet med den planlagte KV 420 linja, og ekspropriering bør derfor ikke være et alternativ. Tiltaket stjernevatn kraftverk kan dermed se ut som økonomisk interesse for utbygger.

Uansett størrelsen på beitetapet, er et inngrep som dette veldig alvorlig for våre dyr og for vår fremtidige reindrift i området. Vi har, slik det fremgår av vår presentasjon av distriktet tidligere i dokumentet, et svært begrenset areal med store inngrep allerede, og vår reindrift tåler ikke flere inngrep i området.

Vi kan ikke gå med på at det verken gis konsesjon (og herunder ekspropriasjon) til å bygge Stjernevatn kraftverk.

Med hilsen

Reinbeitedistrikt 23B

John Anders Hætta
Formann

Marie Louise Øverli Hamrell
Juridisk rådgiver

Inga Risten Hætta
Nestformann